

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.253/2026/10. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Bánhegyesi Lajos ügyvéd (cím) által képviselt 'felperes neve' (cím) felperesnek – a dr. Cselei Andrea ügyvéd (cím) által képviselt 'alperes neve' (cím) alperessel szemben – amelynek pernyertessége érdekében a perbe beavatkozott az ifj. dr. Horváth Ferenc ügyvéd (cím) által képviselt 'beavatkozó neve' (cím) – sérelemdíj és kártérítés megfizetése iránt indult perében a Miskolci Törvényszék 15.P.21.299/2025/13. számú, 14. sorszámon kijavított ítélete ellen a felperes által 15. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 (tizenöt) napon belül az alperes, valamint a beavatkozó részére személyenként az általános forgalmi adó összegét is tartalmazó 1 274 708 (egymillió-kétszázhetvennégyezer-hétszáznyolc) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a meg nem fizetett 2 500 000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperest 2019. július 27. napján ismeretlen személy nagy erővel arcon ütötte. 2019. július 28. napján a sérülés miatt felkereste az alperesi intézményt, ahol arckoponya CT-t készítettek, amely alapján diagnózisként az arc zúzódását rögzítették és a felperest további ellátás nélkül elbocsátották. Mivel a felperes ezután is tapasztalt tüneteket – fájdalmas szájnyitás, arczsibbadás, szemfájdalom –, többször járt egészségügyi intézményekben. A 'egyetem1 neve' Klinikai Központ Arc-, Állcsont- és Szájsebészeti Klinikáján 2022. október 19. napján vizsgálták, és a panaszok körében rögzítették, hogy a felperes arca három éve bántalmazás kapcsán bal oldalon sérült, véleményként közölték, hogy csontosodott bal oldali járomívtörés észlelhető, amely sebészi beavatkozást igényel. 2024. március 1. napján ugyanitt annak rögzítésével, hogy a járomívtörés most is észlelhető és megállapítható, diagnózisként szintén az állkapocs törését írták le. Mivel a felperes az arcán általa észlelt deformitást műtéti úton kívánta megoldani, ezért a 'egyetem2 neve' Arc-Állcsont- Szájsebészeti és Fogászati Klinikájára irányították, ahol a 2024. augusztus 16. napján kiállított beutaló tartalmazta, hogy 2019-ben bal oldali járomcsonttörést szenvedett, mely nem lett diagnosztizálva, így a beavatkozás is elmaradt, arcdeformitás maradt vissza, a

vizsgálat korrekciós műtét tervezése végett szükséges. Ugyanitt a 2024. október 3. napján kiállított ambuláns lapon a felperes panaszaként rögzítették, hogy 2019-ben törést szenvedett arcára mért ütés következményeként, melyet arckoponya CT és ellátás során nem diagnosztizáltak, nem operáltak; a vélemény rész szerint az arctörések funkcionális eltéréseket nem okoznak, az esztétikai eltérés minimális, egy esetleges műtéttől várható negatív következmények esélye viszont igen magas, a műtéttől ezért eltekintenek.

[2] A felperes az eredetileg 2025. március 21. napján előterjesztett, majd módosított keresetében az alperest 2 247 124 forint kártérítés és 58 000 000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, hogy 2019. július 28. napján az alperes alkalmazottja nem diagnosztizálta a járomcsonttörését annak ellenére, hogy a képalkotó diagnosztikai felvételtől egyértelműen megállapítható lett volna, ezért a szükséges beavatkozás hiányában arcdeformitása maradt vissza. Állította, hogy mindez a 'egyetem2 neve' 2024. augusztus 16. napján kiállított beutalójából volt következtethető, azonban egyértelműen a 2024. október 3. napján kelt ambuláns lapból derült ki.

[3] Az alperes és a beavatkozó a kereset elutasítását kérték. Elsődlegesen elévülési kifogást terjesztettek elő: mivel a felperes a keresetét az alperes 2019. július 28. napján történt ellátására alapította, követelése ezen naptól esedékes, az elévülési idő – nyugvás és megszakadás hiányában – 2024. július 28. napján, a keresetlevél előterjesztése előtt eltelt.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 2 549 416 forint, az alperesi beavatkozónak 2 567 416 forint perköltséget. Megállapította, hogy 3 045 678 forint feljegyzett eljárási illeték a Magyar Állam terhén maradt.

[5] Az ítélet indokolása a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:22. §-ának (1)-(2) bekezdése, 6:24. §-ának (1) és (2) bekezdése felhívásával úgy találta, hogy az elévülési kifogás alapos volt. Nem volt vitás a károsodás, a felperes alperesnél történt első jelentkezése 2019. július 28. napi időpontja. Ehhez képest a felperesnek kellett bizonyítania az elévülés állított nyugvását, amelynek nem tett eleget. Az elévülési kifogást abból kiindulva kellett elbírálni, hogy a felperes önhibáján kívül mikor jutott abba a helyzetbe, hogy megismerhette egészségi állapotának tényét, és annak várható egészségügyi következményeit. Úgy találta, hogy legelőször a 'egyetem1' klinikán 2022. október 19. napján kelt ambuláns kezelőlap rögzítette, hogy csontosodott impressios bal oldali járomívtörés észlelhető, valamint a diagnózis körében is az állkapocs törése került megállapításra. A felperes ekkor szerzett dokumentáltan tudomást arról, hogy törést szenvedett, és mivel saját nyilatkozatából is levezethetően fel sem merült egyéb olyan eset, amelynek során az arca sérült volna, így ezen törés kimutatásakor maga is tisztában volt azzal, hogy ez a 2019. július 27. napján történt bántalmazás eredménye. Értékelte a felperes azon személyes nyilatkozatát, miszerint már a 2022. október 19. napján történt vizsgálatot követően azonnal felmerült benne az orvosi műhiba gyanúja, azonban a történetekbe azért is nyugodott bele, mert azt a tájékoztatást kapta, hogy a hasonló jellegű törések nem minden esetben ismerhetők fel azonnal. A 'egyetem2 neve' által kiállított orvosi iratok nívumot nem tartalmaztak: az, hogy a korábbi törés nem került diagnosztizálásra, már 2022. október 19. napján a 'egyetem1' klinika által kiállított ambuláns lap tanúsága szerint is ismert volt. Mivel pedig 2022. október 19-én az elévülési időből még több mint egy év volt hátra, ezért az

esedékességtől számított öt év elteltével az elévülés bekövetkezett, ezért a késedelmesen előterjesztett kereset elutasításának volt helye.

[6] A pervesztes felperest kötelezte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (1) bekezdése alapján a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján az alperes és a beavatkozó által felszámított ügyvédi munkadíj megfizetésére, amelynek mérséklésére a felperes erre irányuló kérelme hiányában nem volt mód. A Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján rendelkezett arról, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. §-a (1) bekezdésének af) pontja alapján megállapított összegű eljárási illeték a felperes teljes személyes költségmentessége folytán az állam terhén marad.

[7] Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az ítélet részbeni megváltoztatásával az alperes javára megítélt perköltség mérséklését.

[8] A hatályon kívül helyezés alapjaként előadta, hogy az elsőfokú bíróság az elévülés nyugvásának befejezését eredményező tudomásszerzés időpontját tévesen, iratellenesen, okszerűtlenül, hiányos és ellentmondó indokolással határozta meg. Nem az volt a lényeges, hogy mikor szerzett tudomást arról, hogy valamikor törése volt, hanem az, hogy mikor jutott abba a helyzetbe, hogy felismerhesse: a korábbi sérülés diagnosztizálása és ellátása az alperes szakmai mulasztása miatt maradt el. Márpedig a 2022. október 19-i 'egyetem1' ambuláns kezelőlapon legfeljebb arról értesülhetett, hogy képalkotó vizsgálat alapján egy korábbi sérülés maradványa látható. Ez azonban önmagában még nem azonos azzal a felismeréssel, hogy a 2019. évi ellátás során az alperesnél orvosszakmai hiba történt, a törés nem került felismerésre, és emiatt a szükséges beavatkozás is elmaradt. Abból, hogy egy későbbi vizsgálat korábbi törés maradványára utaló állapotot rögzít, nem következik automatikusan, hogy a beteg ezzel egyidejűleg már azt is felismerte vagy felismerhette, hogy az eredeti ellátás során orvosi műhiba történt. Ezzel szemben a 2024. augusztus 16-i beutaló már kifejezetten azt rögzítette, hogy a korábbi járomcsonttörés nem lett diagnosztizálva, így a beavatkozás is elmaradt. Ez minőségileg új, az igényérvényesítés szempontjából döntő tartalmú közlés volt. A részletesen felhívott bírói gyakorlat alapján pedig annak van jelentősége, mikor jutott abba a helyzetbe, hogy megismerhette egészségi állapotának tényét és annak várható egészségügyi következményét; ez pedig csak abból állapítható meg, hogy a 2019. évi ellátás során a törés felismerése és kezelése megfelelt-e az orvosszakmai írott és íratlan szabályoknak. A per tárgya ugyanis nem pusztán anatómiai ténymegállapítás, hanem magatartási megfelelés és mulasztás.

[9] A részbeni megváltoztatás alapjaként előadta, hogy az elsőfokú eljárásában az alperesi perbeli tevékenység terjedelme és összetettsége korlátozott volt: egyetlen rövid tárgyalásra került sor, a bizonyításfelvétel nem volt terjedelmes, szakértői bizonyítás nem zajlott le. A megállapított ügyvédi munkadíj kifejezetten eltúlzott, nem áll arányban a ténylegesen végzett jogi képviseleti tevékenységgel.

[10] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségében való marasztalását kérte. Kifejtette: a felperes saját tényelőadása szerint és a csatolt egészségügyi dokumentációk alapján 2022. október 19. napján ismeretében volt a járomcsonttörésnek, mint ahogy saját elmondása szerint is ismeretében volt annak, hogy ezen törése nem lett megoperálva. Ezáltal tudott a keresete jogalapját képező, erre alapított követelése fennálltáról. A felperesnek pedig az elsőfokú ügyvédi munkadíj mérséklésére irányuló kérelme nem volt, így az elsőfokú bíróság a jogszabálynak megfelelően állapította meg a felszámított összegben.

[11] A beavatkozó a fellebbezési ellenkérelmében ugyancsak az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségében való marasztalását kérte. Felhívta, hogy a felperesnek már 2022. október 19-én, de legkésőbb 2024. március 1-jén minden információ a rendelkezésére állt ahhoz, hogy igényét polgári perben érvényesítse az alperessel szemben, így az elévülés nyugvásának megállapításához szükséges önhiba hiánya már az általános elévülési időn belüli igényérvényesítés vonatkozásában sem állt fenn. Hangsúlyozta, hogy a fellebbezés a beavatkozó elsőfokú perköltségének mérséklésére nem terjedt ki, ezért az nem vizsgálható.

[12] Az ítéltábla tárgyaláson kívül bírálta el a fellebbezést a Pp. 376. §-ának (1) bekezdése alapján, és a következők szerint nem találta megalapozottnak:

[13] Az ítélet hatályon kívül helyzését a fellebbezés tartalma szerint a felperes arra hivatkozva kérte, hogy az elsőfokú bíróság az elévülés nyugvása körében elfoglalt téves jogi álláspontja folytán nem folytatott le bizonyítást az alperes a téves diagnosztizálás körében fennálló felelősségét érintően, ezért szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése. Az ítélet kötelező hatályon kívül helyzésére vezető, a Pp. 379. §-ban és 380. §-ában rögzített okot az ítéltábla nem találta, erre a felperes sem hivatkozott. A Pp. 381. §-ában írt, az ítélet mérlegelhető hatályon kívül helyzését az alapozhatja meg, ha azért szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű. A felperes hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság téves jogértelmezésére alapított hibák azonban nem eljárási szabálysértések, abban a fellebbezés az anyagi jogi rendelkezések – az elévülés nyugvásának értelmezése – megsértésére hivatkozott, amely a Pp. 369. §-a (2) bekezdése szerinti anyagi jogi felülbírálat része, amely ezen az alapon hatályon kívül helyzés alapja nem lehet. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja pedig a Pp. 346. §-a (4) és (5) bekezdésének megfelelő ítéleti indokolásból egyértelműen megállapítható, az indokolásra irányadó eljárási szabályok sem sérültek. A hatályon kívül helyzésre elvezethet a Pp. 384. §-a (2) bekezdésének b) pontja szerint ha a másodfokú bíróság nem ért egyet az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésével, és a saját anyagi jogi álláspontja szerint helyes anyagi pervezetésének elvégzése után, a felek nyilatkozataira figyelemmel az ügy érdemében a rendelkezésre álló adatok alapján döntené nem lehet, ehhez azonban a Pp. 369. §-ának (4) bekezdése értelmében az ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelmet megalapozó anyagi jogi felülbírálat adhatott alapot, ilyen kérelme azonban a felperesnek nem volt. Márpedig kizárólag az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyzésére irányuló fellebbezési kérelem alapján az ítélet megváltoztatására irányuló, anyagi jogi jogszabálysértést megjelölő és ennek indokát adó fellebbezési kérelem hiányában a másodfokú bíróság anyagi jogi felülbírálatot nem gyakorolhat, ezáltal anyagi pervezetést sem végezhet (ekként: BDT2023. 4671).

[14] Ugyanakkor a Pp. 110. §-a (3) bekezdésén alapuló tartalmi értelmezés követelményének és a fellebbezési jog alkotmányos érvényesülésének szem előtt tartásával is megállapítható, hogy a fellebbezési kérelem a másodfokú anyagi pervezetés utáni, az ügy a másodfokú eljárásban – a nagy terjedelemben szükséges bizonyítás okán – érdemben eldönthetlensége folytán hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezés értelmezése esetén sem vezethetett eredményre, mert az ítéltábla anyagi jogi álláspontja mindenben megegyezett az elsőfokú bírósággal, az elévülés nyugvásával kapcsolatban kialakított jogi érveit mindenben osztotta.

[15] Mint ahogy azt elsőfokú bíróság helyesen felhívta: a Ptk. 6:22. §-ának (1) bekezdése értelmében eltérő törvényi rendelkezés hiányában, a követelések öt év alatt évülnek el; a 6:24. §-ának (1) bekezdése értelmében ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik, amelynek a következménye a (2) bekezdés szerint, hogy az akadály megszűnésétől számított egyéves határidőn belül a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél kevesebb van hátra. Egyetértett azzal a következtetéssel az ítéltábla, hogy az elévülés nyugvását eredményező akadály már a 'egyetem1 neve'-en 2022. október 19. napján kiállított orvosi iratok tartalma alapján megszűnt, és az akadály megszűnése nem alapul a fellebbezésben levezetett téves értelmezés szerint csak a 'egyetem2 neve'-en 2024. augusztus 16. napján vagy 2024. október 3. napján kiállított orvosi iratok tartalmán.

[16] Az kétségtelen, hogy az előző orvosi iratok a járomívtörés tényét tartalmazták, a 2019. évi alperesi diagnózis elmaradására való szöveges utalás nélkül, amely leírást az utóbbi orvosi iratok foglaltak magukban, ennek azonban az elévülés nyugvását kiváltó akadály megszűnése tekintetében nem volt jelentősége.

[17] Az anyagi jogszabályi rendelkezés az elévülés nyugvását megalapozó menthető okot csak általánosságban határozza meg, annak tartalmát a bírói gyakorlatnak kell kitöltenie. Helyesen hivatkozott arra az elsőfokú bíróság, hogy az orvos-beteg jogviszonyból következő információ-aszimmetrikus helyzet a laikus beteg szempontjából méltányos értelmezést indokol, hiszen neki nyilvánvalóan nagyobb nehézséget okoz a követelését megalapozó szakmai tartalmú ismeretek értékelése. Ugyanakkor a jogintézmény kivételes jellegét sem lehet figyelmen kívül hagyni; az elévülést éppen az időmúlásból szükségszerűen megnehezített védekezési lehetőség okán ismeri a jogalkotó, annak megakasztására alkalmas okokat indokolt nem túlzottan megengedően, a cél megghiúsulására alkalmas mód elkerülésével értelmezni. A polgári jogi szabályozásnak törekednie kell a huzamosabb ideig fennálló, bizonytalan jogi helyzetek mielőbbi rendezésére, illetve arra, hogy ilyen helyzetek – lehetőség szerint – csak kivételes esetben és akkor is csak korlátozott ideig állhassanak fenn. Mindezen szempontok mérlegelésével alakította ki a jogalkalmazás jogfejlesztő értelmezése az orvosi kártérítési perekben – elsődlegesen a Hepatitis C vírusfertőzés késői felismerésére alapított igényekből kiindulva – azt a megközelítést, hogy annak van jelentősége, hogy a károsult mikor került minden tekintetben a követelése érvényesíthetőségének helyzetébe, mikor jutott teljeskörűen az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokába (EBH2004. 1120, BH2005. 286., Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.752/2015/7.)

[18] Ennek a mércének az alapul vételével megállapítható, hogy a felperes 2022. október 19. napján valamennyi, az igényérvényesítéshez szükséges információ birtokába

került. Nyilvánvalóan tudta, hogy 2019. július 27. napján arcon ütötték és ehhez képest 2019. július 28. napján az alperes orvosa nem diagnosztizált törést, hiszen nem erre, hanem zúzódásra alapította, hogy további ellátása sürgősen szükséges. A törés tényét pedig a 2022. október 19. napján leírt vélemény kétséget kizáróan tartalmazta. A logikai szabályok alapján tehát a felperes valamennyi, az igényérvényesítéshez szükséges ismerettel rendelkezett, mert mindezekből az állkapocs (járomív) 2019. július 27-i törése, ennek másnap az alperesi intézményben fel nem ismerése egyértelművé kellett válnon. A felperes által állított további, a 2024. augusztus 16. napján, majd a 2024. október 3. napján kiállított orvosi iratokban rögzített adatok nem írnak le ennél többet, csak formálisan ki is mondják a diagnosztizálás az előzőek szerint amúgy is felismerhető hiányát. A felperes mindezen túl állította azt is, hogy ezekből az iratokból volt kikövetkeztethető számára az alperes felelőssége, hiszen ezt megelőzően gondolhatta, hogy a nem megfelelő ellátás más okra is visszavezethető. Csakhogy egyrészt az orvosi iratok ilyen megállapítást nem tartalmaztak (nem is tartalmazhattak), ezt általánosságban a felperes panaszaaként rögzítették, de ezen túl sem lehet feltétel egy olyan orvos-szakmai leírás elvárása, amely a felelősséget határozottan kimondja, ez ugyanis a polgári per feladata. Az ellenkező értelmezés ahhoz a nyilvánvalóan nem támogatható helyzethez vezetne, hogy az állított károsodás és a károkozó magatartás közötti összefüggés felismerhetőségén felül mindaddig alappal hivatkozhatna a beteg az igényérvényesítés akadályozottságára, amíg egyértelmű szakértői vélemény nem áll a rendelkezésére, amely ellentétes az igény érvényesíthetőségére vonatkozó akadályok kivételes jellegével.

[19] Helyesen foglalt tehát állást az elsőfokú bíróság akként, hogy mivel a felperes követelése a perindításig elévült, a kereset érdemben elutasításának volt helye.

[20] Az alperes javára megítélt elsőfokú perköltség mérséklését érintően az ítélet részben megváltoztatásának sem volt alapja. A felperes ugyanis az elsőfokú eljárásban nem kérte a Pp. 81. §-a (1) és (2) bekezdése szerint szabályosan felszámított ügyvédi munkadíj mérséklését, holott a 2025. február 8. napján vagy azt követően indult perekben – mint a jelen per – alkalmazandó Ükr. 4. §-ának (1) bekezdése alapján az érvényesített joggal összefüggésben nem álló, sürgősen vagy aránytalan mértékben felszámított munkadíj összegét a bíróság csak kérelemre mérsékelheti. Mint ahogy a rendelet végső előterjesztői indoklásában foglaltak is hangsúlyozzák: „a bírói mérséklésre az új szabályozás alapján akkor van lehetőség, ha arra kérelmet terjesztenek elő, így ha az ellenfél nem vitatja a felszámított ügyvédi költség mértékét, azt a bíróság hivatalból nem mérsékelheti” (ekként: BDT2025. 4959, BDT2025. 4969). Kérelem hiányában a fellebbezésben írt valamennyi, a jogi képviseleti tevékenység mennyiségére és egyedi jellemzőire tett előadás nem bír jelentőséggel, mert az elsőfokú bíróság, még ha álláspontja meg is egyezett volna a fellebbezésben már késedelmesen előadottakkal, a jogszabályi feltétel hiányában fennálló mérséklési tilalom miatt azokat nem értékelhette.

[21] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[22] A felperes a másodfokú eljárásban is peresztes lett, ezért a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése szerint köteles az alperes és a beavatkozó felszámított másodfokú költségének a viselésére, amelynek összegét az ítéltábla az Ükr. 3. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja, valamint 5. §-ának (1) bekezdése alapján állapította meg és a felperes a másodfokú eljárásban

előterjesztett kérelmére annak a 4. §-ának (4) bekezdése szerinti jogszabályi minimumra mérséklését indokoltnak találta, mivel a magas pertárgyértékhez képest lényegesen kisebb jogi képviseleti tevékenység volt indokolt, amely mind az alperes, mind a beavatkozó vonatkozásában a lényegében az elévülés nyugvására vonatkozó érveket előadó egyetlen fellebbezési ellenkérelem előterjesztésére szorítkozott. A felperes személyes költségmentessége folytán pedig az Itv. 46. §-ának (1) bekezdése szerinti mértékű fellebbezési illeték is a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Debrecen, 2026. június 25.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke – előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró